

NUORTEN OPPISOPIMUSKOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN

Matti Hellsten

Ammatillisen opettajankoulutuksen
kehittämishanke
Marraskuu 2011
Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Tampereen ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Hellsten, Matti
Nuorten oppisopimuskoulutuksen kehittäminen

Opettajankoulutuksen kehittämishanke 16 sivua + 3 liitesivua
Maaliskuu 2012

Tässä kehittämishankkeessa luotiin toisen asteen ammatilliseen perustutkintoon johtavan oppisopimuskoulutuksen tietopuolistenopintojen läpivientimalli. Mallissa päädyttiin automaatioasentajan perustutkintoon, mutta malli on myös sovellettavissa muille koulutusaloille. Malli hyödyntää nuorisopuolen automaatioasentajalinjan opetuksen opettaja-, tila-, sekä harjoituslaitteistoresursseja lähipäivämallilla yksi lähipäivä per viikko.

Hankkeessa tehdyn läpivientimallin kohde opiskelijat ovat Tampereen ammattiopistossa sellaisia kone- ja metallialan perustutkinnon opiskelijoita, joilla on jo ennen opiskelujen aloittamista pohjakoulutuksena jokin toisen asteen tutkinto.

Mallia tullaan vielä myöhemmin jatkokehittämään ja kokeilemaan Tampereen ammattiopistossa.

Hanke toteutettiin yhdessä Pirkanmaan oppisopimuskeskuksen kanssa, joka oli myös hankkeen rahoittaja. Hankkeen aikataulu oli rahoituksen varmistumisen johdosta hyvin tiukka.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	4
2	OPPISOPIMUSKOULUTUS.....	5
	2.1 Oppimiskäsitys oppisopimuskoulutuksen taustalla.....	5
	2.2 Oppisopimuskoulutus käytännössä.....	6
3	MALLIN MUKAISEN OPISKELUN EDELLYTYKSET.....	9
	3.1 Toimenpiteet ennen mallin mukaista koulutusta	9
	3.2 Oppisopimuskeskuksen rooli	10
	3.3 Toisen vuoden oppisopimusopiskelun lähtökohdat Tampereen ammattiopiston näkökulmasta	11
	3.4 Oppisopimussyritys mallin mukaisessa koulutuksessa.....	12
	3.5 Opiskelija ja opettaja mallin mukaisessa koulutuksessa	12
	3.6 Opintojen henkilökohtaistaminen	13
	3.7 Arviointi oppisopimuskoulutuksessa.....	14
4	YHTEENVETO	16
	LIITTEET	18

1 JOHDANTO

Tampereen ammattiopistolla on tarve vastata muuttuvan työelämän tarpeisiin ja haasteisiin entistä paremmin. Yksi suurimmista tulevaisuuden haasteista on työurien pidentäminen, niin työuran alku- kuin loppupäästäkin. Tämän hankkeen lopputulos pyrkii nopeuttamaan opiskelijoiden siirtymistä työelämään.

Edellä mainitusta syystä käynnistettiin tämä hanke yhdessä oppisopimuskeskuksen kanssa kehittämään läpivientisuunnitelman mallia opiskelijoille, jotka tulevat opiskelemaan toista toisen asteen tutkintoa Tampereen ammattiopistoon. Mallissa opiskelija opiskelee nuorisopuolen ammatillisen perustutkintoon johtavassa koulutuksessa normaalisti ensimmäisen vuoden. Toisena vuonna opiskelija siirtyy oppisopimuskoulutuksen piiriin, siten että koulutus hyödyntää nuorisopuolen normaalia opetusta.

Konkreettisena tuotoksena hankkeessa syntyi malli, siitä miten toisen vuoden opintokokonaisuudet ajallisesti sijoittuvat lukuvuodelle. Lisäksi hankkeen tavoitteissa mainittu ohjauksen parantaminen toteutetaan hyödyntäen Moodlea, sekä mobiiliohjausta, että tietopuolisten opintojen lähiopetuspäivien sijoittamisella mallilla 1pv/vko.

Mallin eri toimijoiden tehtävät ja vastuut ovat poimintoja 4.6.2009 solmitusta yhteistyösopimuksesta, 28.8.2009 solmitusta hallinnointisopimuksesta ja 7.9.2011 hyväksytystä järjestämissuunnitelmasta, joiden keskeisimmät asiat on koottu *Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelmaan, 2007*.

2 OPPISOPIMUSKOULUTUS

Pirkanmaan 15 kunnan alueella toimivat seitsemän ammatillisen koulutuksen järjestäjää ovat yhteistyösopimuksella sopineet oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä. Sopimuksen mukaisesti järjestäjänä toimii tällä hetkellä Pirkanmaan koulutus konserni-kuntayhtymä PIRKO ja sen ylläpitämä Pirkanmaan oppisopimuskampus. (Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 3)

2.1 Oppimiskäsitys oppisopimuskoulutuksen taustalla

Oppisopimuskoulutuksen oppimiskäsitys rakentuu vahvasti humanistinen ihmiskäsitys päälle, jolloin oppija mielletään aktiiviseksi tiedon hankkijaksi ja käsittelijäksi. Humanistiseen ihmiskäsitykseen taasen liittyy tiedon pitäminen konstruktivistisena, jolloin tiedon havainnoijaa ja tiedon ilmenemistä ei voi irrottaa toisistaan. Oppiminen on siis osatekijöiden summa, jolloin yksittäistä oppimiseen vaikuttavaa tekijää ei voi irrottaa kontekstistaan. (Pylkkä, 2012)

Oppisopimuskoulutuksessa annetaan hyvin aktiivinen rooli opiskelijalle hankkia tarvittava osaaminen työpaikalla tapahtuvan oppimisen aikana. Tällöin opiskelija ei voi olla mekanistisen ihmiskäsityksen mukainen opiskelija, jolloin hän vastaanottaa vain valmiita tietoja. Opiskelijan pitää aktiivisesti olla mukana henkilökohtaisen opiskeluohjelman (HEO) mukaisissa työtehtävissä. (Hakala, 2011; Pylkkä, 2012)

Työpaikalla tapahtuvan oppimisen aikana opiskelijalla ei välttämättä ole behavioristisen mallin mukaista tiedon opettajaa vaan hänen täytyy itse prosessoida työtehtävistä ja normaalista kanssakäymisestä muiden työntekijöiden kanssa käytännön osaaminen sekä teoreettinen tieto. Tällöin opiskelijalle muodostuu subjektiivinen suhde ja näkemys kyseiseen tietoon, joka on muodostunut henkilökohtaisten kokemusten ja elämysten kautta. (Hakala, 2011)

Olennaista oppisopimuskoulutuksessa on juuri työpaikalla tapahtuva oppiminen, jolloin tiedon pitäminen konstruktivistisena antaa työpaikalla tapahtuvalle oppimiselle parhaat edellytykset. (Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä-konserni 2007). Tieto on siellä missä sitä tarvitaan ja aktiivisesti käytetään, niin parhaiten sen omaksuu opiskelemalla oppimisympäristössä, mikä on sama kuin tiedon soveltamispaikka. (Pylkkä 2012)

Edellä mainituista lähtökohdista rakentuu vahvasti humanistinen / kokemuksellinen koulutusmuoto. Oppiminen perustuu itsereflektioon; osaaminen aina arvioidaan kolmikantaisesti (opiskelija, työpaikkakouluttaja ja opettaja), opiskelu on hyvin opiskelija lähtökohtaista henkilökohtaistamisen kautta; jolloin opiskelijan motivaatio sekä työpaikan aiempi osaaminen sekä opiskelijan osaamisvajeet otetaan huomioon opiskelua suunniteltaessa ja opiskelijalla on suuri vastuu oppimisessa. Lisäksi opettaja ja työpaikkaohjaaja ovat puhtaasti ohjaajan roolissa. (Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä-konserni 2007; Pylkkä, 2012)

2.2 Oppisopimuskoulutus käytännössä

Oppisopimuskoulutuksessa opiskelija hankkii omatoimisesti oppisopimuskoulutukseen soveltuvan työpaikan tai sopii nykyisen työantajansa kanssa oppisopimuskoulutuksen aloittamisesta. (Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä-konserni 2007)

Opiskelu tapahtuu oppisopimuskoulutuksessa pääsääntöisesti työpaikoilla. Pirkanmaan oppisopimuskeskuksen mukaan työpaikoilla tapahtuvaa työssäoppimista on noin 80 % oppisopimuskoulutuksesta. Opiskeluun liittyy oppilaitoksessa tapahtuvaa tietopuolista opetusta, mikä täydentää työpaikalla tapahtuvaa oppimista. Koulutuksen tavoitteena voi olla perus-, ammatti-, tai erikoisammattitutkinnon suorittaminen tai muun lisäkoulutuksen hankkiminen. (Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä-konserni 2007)

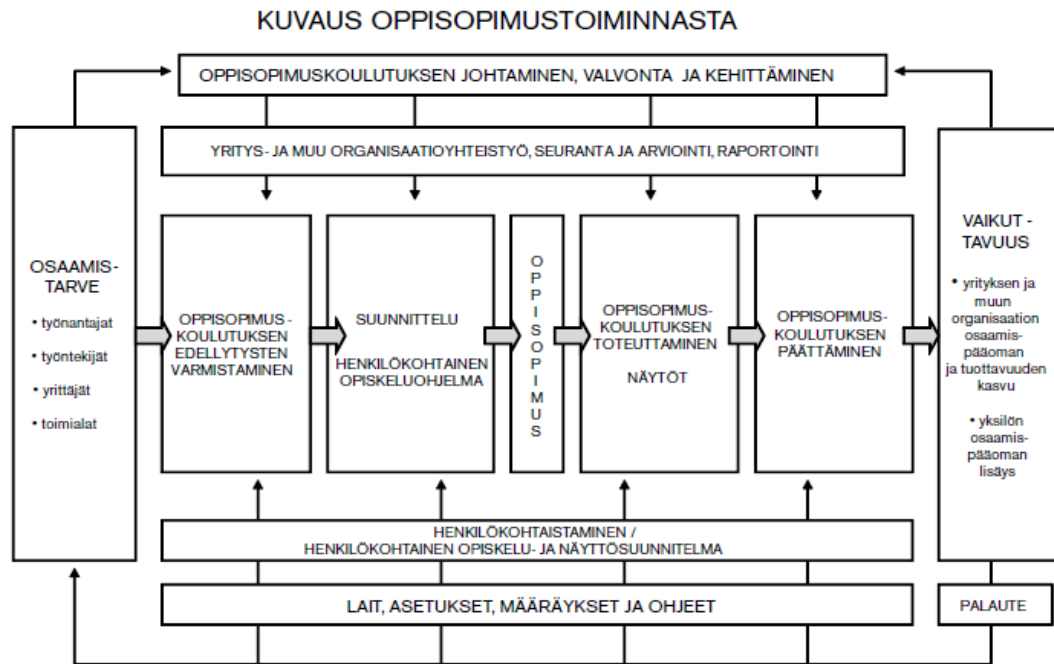
Oppisopimuskoulutuksessa opiskelija on koko koulutusprosessin ajan määräämässä työsuhhteessa, jolloin noudatetaan työlainsäädäntöä ja alan työehtosopimusta. Lisäksi oppisopimuskeskus voi maksaa oppisopimusopiskelijalle opintososiaalisia etuuksia (Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 5)

Oppisopimuskoulutus antaa työntajalle mahdollisuuden taloudellisesti kouluttaa henkilöstöä. Näitä tukia ovat muun muassa: oppisopimuskeskuksen maksama koulutuskorvaus ja TE-toimistosta haettava palkkatuki työttömän työntekijän oppisopimuskoulutuksen aloittamiseen. (Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 7)

Oppisopimuskoulutukseen liittyy erityispiirteitä, jotka asettavat sille muista koulutusmuodoista poikkeavia vaatimuksia. Näitä ovat esimerkiksi:

- Työsuhdeperusteisuus
- Verkostoituneen opetuksen järjestäminen usean eri toimijan kesken ks. Kuva 1.
- Koulutus toteutetaan pääosin työpaikalla
- Tietopuolinen opetus täydentää ammattitaitoa siten että saavutettava koulutus ei ole sidoksissa yhteen työpaikkaan

(Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 5)

Kuva 1 Kaaviokuva oppisopimuskoulutuksesta
(Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 6)

Kattava ohjeistus ja selvitys näistä eri toimijoiden tehtävien jaosta ja vastuualueista on *Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma* vuodelta 2007, mitä olen käyttänyt lähteenä hankkeen tekemisessä.

3 MALLIN MUKAISEN OPISKELUN EDELLYTYKSET

Tärkeintä oppisopimuskoulutuksessa on sopia järjestämiskumppaneiden kanssa prosessin etenemisjärjestys ja tehdä selväksi vastuualueet. (Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 7) Tästä syystä mallin tarkoituksena on tehdä kaksivuotinen ammatilliseen tutkintoon johtava koulutus mahdollisimman ennalta suunnitelluksi ja helpoksi toteuttaa, jotta sen suorittaminen on todellisuudessa mahdollista kahden lukuvuoden aikana, niille opiskelijoille joilla on pohjakoulutuksena jokin toisen asteen tutkinto. Lisäksi hankkeen tavoitteissa mainittiin yhtenä kehittämiskohteena ohjauksen parantaminen oppisopimuskoulutuksen aikana.

3.1 Toimenpiteet ennen mallin mukaista koulutusta

Edellytyksenä oppisopimuksen solmimiselle on se, että oppisopimuskeskus pystyy varmistumaan opiskelijan ja työpaikan riittävästä koulutusedellytyksistä. Tämä tarkoittaa sitä, että opetuksen sisällöt ja työtehtävät pitää olla pääpiirteittäin selvillä. (Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 10) Tähän koulun osalta hanke tuo selkeän läpivientisuunnitelman, minkä pohjalta voidaan henkilökohtaistaa annettava opetus. Henkilökohtaistaminen pitää aloittaa seuraavista näkökohdista käsin:

Opiskelijan

- Aiempi koulutustausta
- Mahdollinen työkokemus
- Oppisopimustyöpaikan tulevat työtehtävät
- Lopullisen tutkinnon valinta (Tässä hankkeessa on tarkasteltu vain auto-
maatioasentajaa)

(Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 16-18)

Ajallisesti koulutusprosessin eteneminen tapahtuu mallissa seuraavasti: 1. lukuvuoden syksyllä/keväällä kohdeopiskelijoille tiedottaminen ja mahdollisten halukkaiden kartoitus, touko- kesäkuussa oppisopimustyöpaikkojen etsintä opiskelijoiden toimesta, kesä- syyskuussa alkavasta/alkavista oppisopimuskoulutuksesta sopiminen ja elo- syyskuussa koulutuksen alkaminen. (Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä-konserni 2007)

Hankkeen kohde opiskelijoilla on hyvä tilaisuus kartoittaa mahdollisia oppisopimusyrityksiä työssäoppimisjaksollaan, mikä sijoittuu 1. lukuvuoden viimeiselle jaksolle tai mahdollisilla kesätyöpaikoillaan. Lisäksi nyt tuotettu malli helpottaa koulutuksen markkinointia yrityksille, koska jo halukkaiden yritysten kartoitusvaiheessa on selkeä suunnitelma, siitä miten koulutus tulee käytännössä järjestymään.

3.2 Oppisopimuskeskuksen rooli

Oppisopimuskeskus toimii koulutuksen järjestäjänä, jolloin sillä on johto- ja valvontavastuuta koko koulutusprosessin ajan. Edellä mainituista syistä johtuen oppisopimuskeskus vastaa mm. oppisopimuskoulutuksen ja opiskelija-arvioinnista sekä todistuksista. Lisäksi oppisopimuskeskuksella on seuraavia viranomastehtäviä:

- Oppisopimustyöpaikan ja opiskelijan arviointi
- Opiskelijan henkilökohtaisen opiskeluohjelma (HEO) laadinta yhdessä oppilaitoksen kanssa
- Eri toimijoiden työjaosta sopiminen
- Koulutusjärjestelyn ja oppimisen toteutumisen seuranta erityisesti työpaikoilla
- Opintososiaaliset etujen järjestäminen
- Yhteistyöverkoston ylläpito ja osapuolten sitouttaminen prosessiin ja voitteisiin

(Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 16-18)

3.3 Toisen vuoden oppisopimusopiskelun lähtökohdat Tampereen ammat- tiopiston näkökulmasta

Hankkeessa pohdittiin aluksi pilottiryhmän suuntautumisvaihtoehtoa. Pohdin-
nassa päädyttiin automaatioasentajaan. Tämä suuntautuminen on yksi suosi-
tuimmista valinnoista kohdeopiskelijoiden keskuudessa. Lisäksi kohderyhmän
opiskelijat valmistuvat jo tällä hetkellä pääsääntöisesti noin 2,5 vuodessa auto-
maatioasentajaksi. Toisena suuntautumisvaihtoehtona mietittiin koneistajatut-
kintoa, missä olisi helpointa järjestää ammattiosaamisennäytöt työpaikoilla.
(Hakala 2011)

Koulutus on mietitty mallissa järjestettäväksi siten, että lähipäiviä koululla olisi
yksi per viikko. Tämä tarkoittaisi, että laskennallisesti lähipäiviä olisi 38, mutta
johtuen arkipyhistä ja lomista, niin todellinen lähipäivien lukumäärä jää noin 30
lähipäivään. Tästä johtuen jokaista 10ov (enintään 6kpl) opintokokonaisuutta
kohden jää vähintään viisi lähipäivää. Tämä on noin päivän enemmän kuin op-
pisopimuskoulutuksen piirissä yleensä. Tämä malli myös sitouttaa oppilasta pa-
remmin opiskeluun oppisopimuskoulutuksessa ja sen läpiviemiseen hyvin op-
pimistuloksin. (Hakala 2011)

Vaihtoehtoisena mallina lähipäivien järjestämiselle mietimme 1viikkoa per kuu-
kausi. Tämän mallin järjestäminen nuorisopuolen koulutuksen piirissä saattaa
tuottaa ongelmia tila-, laite- ja opettajaresurssien järjestämiseksi, koska resurs-
sit ovat varattuna nuorisopuolelle.

Lähipäivät on lopullisessa mallissa tarkoitus järjestää nuorisopuolella lähtökoh-
taisesti siten, että opintokokonaisuuden opettajalla olisi samana päivänä saman
aiheen opetusta ja tila käytössä, missä opiskelija voi tehdä käytännön harjoittei-
ta; joihin hän on ennalta tutustunut ja valmistautunut Moodlessa, opettajan
opastuksella. Tämä vaatii lukujärjestysten suunnittelemista edellä mainituista
näkökohdista käsin. Hankeen tuotoksena tehty opintojen läpivientisuunnitelma
löytyy liitteestä 1.

3.4 Oppisopimusyritys mallin mukaisessa koulutuksessa

Koska työpaikoilla tapahtuva oppiminen on keskeisintä oppisopimuskoulutuksessa, niin siihen pitää käyttää resursseja koko prosessin ajan. Yrityksen sovituihin työtehtäviin sitouttamisen jälkeen pitää sopia yhteistyön toimintatavoista yrityksen ja Tampereen ammattiopiston välillä. Erityisesti yrityksen työpaikkakouluttajan välillä, jolla on riittävä koulutus opiskelijoiden ohjauksesta ja arvioinnista, mikäli näin ei ole, niin oppilaitos perehdyttää kouluttajan. Oppilaitoksessa tapahtuvan tietopuolisen opetuksen oppimis- ja kehittämistehtävät pitää liittyä työpaikan kehittämis- sekä opiskelijan osaamistarpeisiin. (Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 12-13; Hakala, 2011)

3.5 Opiskelija ja opettaja mallin mukaisessa koulutuksessa

Opettajalta/opettajilta vaaditaan erilaisten oppimisympäristöjen käytön hallintaa sekä oppisopimusyritykseltä mahdollisuutta tukea ajallisesti oppisopimusopiskelijaa ja ilmapiiriä edesauttaa työntekijöiden kouluttautumista ja kehittymistä. Lisäksi edellä mainitut ajalliset resurssit pitää olla riittävät, niin koululla tapahtuvan oppimisen järjestämiseen ja ohjaamiseen, kuin itse työpaikalla tapahtuvan oppimisen arviointiin ja seuraamiseen. (Hakala 2011)

Koulutuksen keskiössä on aina opiskelija, joka on motivoitunut opiskelemaan valitsemallaan alalla. Kyseisessä mallissa opiskelija on suorittanut jo aiemmin jonkin toisen asteen tutkinnon hyväksyttävästi. Tämä vaikuttaa mallin läpiviemiseksi sitä, että ammatilliseen perustutkintoon valmistavan koulutuksen laajuus hyväksilukujen jälkeen on 90ov:a. Tällöin opiskelija ei tarvitse suorittaa ammatillisen perustutkintoon kuuluvia ammattia täydentäviä yhteisiä opintoja (attoaineita) Ks. Liite 1.

Opiskelijan pitää olla suorittanut ensimmäisen vuoden opinnot ja ammattiosaamisen näytöt hyväksytysti, jotta toisen vuoden 60ov:a on mahdollista suorittaa oppisopimuskoulutuksen piirissä. Tämä on valintakriteeri opiskelijavalinnalle hankkeessa tehdyn mallin mukaiseen opiskeluun.

Opiskelijalla pitää lisäksi olla innostusta ja halua omatoimiseen opiskeluun hyödyntäen esimerkiksi Moodle -opetusympäristöä, jotta hän pystyy suoriutumaan niin lähipäivien käytännön harjoitteista sekä ymmärtämään ammattiosaaminen näyttöjen teoriapohjaa. (Hakala 2011)

3.6 Opintojen henkilökohtaistaminen

Oppisopimuskeskus tekee oppisopimuksen opiskelijan ja työnantajan kanssa, kun asiakkaiden (opiskelija ja oppisopimusyritys) osaamistarve ja edellytykset on kartoitettu soveltuviksi oppisopimuskoulutukseen. Sopimuksen yhteydessä asiakkaat saavat tarvittavat tiedot tietopuolisen opetuksen järjestämisestä oppilaitoksessa ja työssäoppimisen tapahtumisesta yrityksessä. (Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 16-18)

Sopimuksen teon yhteydessä tehdään henkilökohtainen opiskeluohjelma (HEO) opiskelijalle. (Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 16-18) Opiskelu rakentuu niin työpaikalla kuin oppilaitoksessa tämän ohjelman ympärille. Henkilökohtaisen opiskeluohjelman laadintaa ohjaa asetus (A811/1998). Ohjelma sisältää seuraavat tiedot:

- Suoritettava tutkinto, opetuksessa noudatettava opetussuunnitelman tai näyttötutkinnon peruste sekä tutkinnon laajuus
- Keskeiset työtehtävät työpaikoilla
- Tietopuolisten opintojen ajoittuminen koulutusajalle (hankkeessa tehty läpivientisuunnitelma ks. liite1)
- Vastuulliset kouluttajat
- Muut mahdolliset opintojen kannalta tärkeät asiat

(Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 11)

Oppisopimuksen tekemiseen liittyvät dokumentit ovat kokonaisuudessaan seuraavat:

- Oppisopimus
- HEO
- Hakeutumisvaiheen henkilökohtaistamissuunnitelma, jolla oppisopimuskeskus ilmoittaa opiskelijan tietopuolisen opetuksen järjestävään oppilaitokseen
- Vahvistus oppisopimuskoulutuksen aloittamisesta, jonka oppisopimuskeskus toimittaa oppilaitokseen

(Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 11)

Oppisopimuskeskukselle määriteltyjen koulutuksen aloitusedellytysten jälkeen oppilaitos jatkaa opintojen henkilökohtaistamista edellä mainittujen dokumenttien pohjalta. Tutkinnon suorittamiseksi laaditaan tutkinnon suorittamisen suunnitelma, joka pohjautuu oppilaitoksen ja tutkintotoimikunnan solmimaan järjestämissopimukseen. (Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 11)

Hankkeessa tuotettu malli helpottaa Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelmassa oppilaitokselle asetettuja tietopuolisten käytäntöjen suunnittelemista koulutuksen ajalle. Näistä tärkeimpiä ovat lähipäivien ajankohdat ja määrät, lähipäivien järjestämispaikka sekä alustava tieto verkko- ja lähiopetuksen määrästä sekä suhteesta. Oppilaitoksen pitää varmistua myös siitä, että oppisopimustyöpaikka saa myös edellä mainitut tiedot. (Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 13)

3.7 Arviointi oppisopimuskoulutuksessa

Oppisopimuskoulutuksen osaaminen ja sen kehittyminen on arvioinnin perusta. Opiskelija-arvioinnin yhteydessä myös työpaikkakouluttaja ja muu työyhteisö saa palautetta työpaikalla tapahtuneen oppimisen tuloksellisuudesta. Arvioinnin

päämäärä on ohjata ja innostaa opiskelemaan tuloksellisesti. (Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 12)

Oppimisen arviointi tapahtuu kolme kertaa lukuvuodessa. Oppisopimuskeskus toimittaa arviointipyynnön arviointiin osallistuville tahoille, kun arviointi on ajankohtaista. Arvioinnissa on aina mukana oppisopimusopiskelija, työpaikkakoulutaja ja opettaja. (Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 12)

Väliarvioinnissa arvioidaan sellaisia tutkinnon osia, mihin on kuulunut työssäoppimista. Arvioinnissa jätetään huomioimatta tietopuoliset opinnot, jotka on suoritettu oppilaitoksessa. Arviointiasteikkona käytetään kolmiportaista asteikkoa (1-3). (Oppisopimuskoulutuksen järjestämissuunnitelma 2007, 12)

4 YHTEENVETO

Hankkeen tavoitteet minimitalvoitteet täyttyivät, mikä tarkoittaa opiskelujen läpivientimallia toisen asteen ammatillisen perustutkinnon opiskelijoille, joilla on jo ennestään suoritettuna jokin toisen asteen tutkinto. Lisäksi hankkeen tavoitteissa määritellyn lisätavoitteen, opiskelujen ohjauksen parantaminen, tehdään mallin mukaisessa oppisopimuskoulutuksessa hyödyntäen Tampereen ammattiopiston Moodlea ja mobiiliohjausta.

Malli helpottaa koulutuksen suunnittelua oppilaitoksessa ja näin ollen pienentää koulutuksen kuormittavuutta koulutuksen alkuvaiheessa. Lisäksi malli helpottaa oppisopimuskoulutuksen markkinointia ja yritysten sitouttamista prosessiin.

Mallin mukaisen opiskelun toteuttaminen vaatii vielä konkreettisia suunnitelmia resurssien määrittämisen osalta ja päätöksiä toteuttaa mallin mukaista oppisopimuskoulutusta. Mallin jatkokehittäminen on jo aloitettu Tampereen ammattiopistossa keväällä 2012. Myös oppisopimuskeskuksessa on haettu jatkokehitysprojektille rahoitusta keväällä 2012.

Tampereen ammattiopistossa alkaa todennäköisesti syksyllä kaksi automaatioasentaja ryhmää, joista toinen on koottu pelkästään lukiopohjaisista opiskelijoista. Heidän opintojensa läpivientisuunnitelma ja koulutusmalli on vielä raportointivaiheessa avoin.

Hanke pääsi sille annettuihin tavoitteisiin erittäin kiireellisestä aikataulusta huolimatta, mutta konkreettinen onnistuminen arvioidaan vasta kun mallia käytetään oppisopimuskoulutuksen tietopuolisten opintojen suunnittelussa.

Lähteet

Hakala, I. tuntiopettaja. 2011. keskustelut syksy 2011. Tampereen ammattiopisto.

Oppisopimuksen järjestämissuunnitelma. 2007. [PDF]. Tulostettu 25.10.2011. Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä –konserni.

Oppisopimuskoulutus. 2007. Luettu 22.3.2012. Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä –konserni.

<http://www.oppisoppi.fi>

Pylkkä O. Oppimiskäsitykset. Luettu 22.3.2012.

<http://oppimateriaalit.jamk.fi/oppimiskasitykset/>

Pylkkä O. Humastinen / kokemuksellinen oppiminen. Luettu 22.3.2012.

<http://oppimateriaalit.jamk.fi/oppimiskasitykset/oppimiskasitykset/humanistinen-kokemuksellinen-oppiminen/>

LIITTEET

LIITE 1 1(3)

TAMPEREEN AMMATTIOPISTO

HERVANNAN AMMATTIOPIILAITOS

UUDEN OPSIN MUKAINEN

OPINTOKORTTI

Tutkinto / Koulutus Kone- ja metallialan perustutkinto Automaatioasentaja
 Koulutusohjelma Automaatiotekniikan ja kunnossapidon koulutusohjelma
 Opintoala Kone- ja metalliala
 Luokka

Opintokokonaisuus / Opintojakso	Laajuus				Jakso	1+1 mallissa opiskeleva opiskelija	
		1 luokka	2	3		Ensimmäinen vuosi	Toinen vuosi
AMMATILLISET OPINNOT	30,00						
ASENNUKSEN JA AUTOMAATION PERUSTYÖT (näyttö 1)	10,00	x				x	
Asennustekniikka	3,00	x				x	
Hydrauliikka ja pneumatiikka	3,00	x				x	
Sähkötekniikka	2,00	x				x	
Koneenpiirustus	1,00	x				x	
Materiaalitekniikka	1,00	x				x	
KONEISTUKSEN PERUSTYÖT (näyttö 2)	10,00	x				x	
Manuaalisyöstö	6,00	x				x	
Konepajatekniikka	1,00	x				x	
Koneenpiirustus	1,00	x				x	
Tuotantovalmiudet	1,00	x				x	
Materiaalitekniikka	1,00	x				x	
LEVYTÖIDEN JA HITSUKSEN	10,00	x				x	
Levy- ja hitsaustyöt	8,00	x				x	
Koneenpiirustus	1,00	x				x	
Tuotantovalmiudet	1,00	x				x	
TUTKINNON YHTEISET AMMATILLISET OPINNOT	30,00						
SÄHKÖMEKAANISET ASENNUKSET	20,00		x		5		5. jakso
Sähkötekniikka	6,00		x		3		3. ja 4. jakso
Hydrauliikka ja pneumatiikka	4,00		x		5		3. ja 4. jakso
Ohjaustekniikka	5,00		x		5		3. ja 4. jakso
Asennus- ja valmistustekniikka	5,00		x		5		3. ja 4. jakso

2 (3)

AUTOMAATIOSENNUS	20,00	x	x		5. jakso
Anturitekniikka	2,00		x		1. ja 2. jakso
Automaatiojärjestelmät	8,00		x		1. ja 2. jakso
NC-tekniikka ja robotiikka	2,00	x		2	1. ja 2. jakso
Ohjausjärjestelmät	6,00	x		5	1. ja 2. jakso
Opinnäytetyö	2,00		x		4. ja 5. jakso
VALINNAISET AMMATILLISET OPINNOT					
OHJAUSJÄRJESTELMIEN ASENNUS	10,00				
Ohjausjärjestelmien asennus	10,00		x		4. ja 5. jakso
TYÖELÄMÄVALMIUDET	10,00				
Tuotantoautomaatio	1,00	x			x
Cad-piirtäminen	1,00	x			x
Tietotekniikka 1	1,00	x			x
Työelämävalmiudet	5,00		x	4	
Laatutekniikka	1,00			x	
Työelämä tieto	1,00			x	
Opintokokonaisuus / Opintojakso					
		Laajuus			
		1 luokka: 1 luokka			
YHTEISET OPINNOT	20,00				Hyväksiluettu
ÄIDINKIELI, SUOMI	4,00				Hyväksiluettu
Äidinkieli 1	1,00	x			Hyväksiluettu
Äidinkieli 2	1,00		x		Hyväksiluettu
Äidinkieli 3	1,00			x	Hyväksiluettu
Äidinkieli 4	1,00			x	Hyväksiluettu
TOINEN KOTIMAINEN KIELI, RUOSI	1,00		x		Hyväksiluettu
Toinen kotimainen kieli, ruotsi	1,00		x		Hyväksiluettu
VIERAS KIELI, A-ENGLANTI	2,00			x	Hyväksiluettu
Vieras kieli A-kieli, englanti 1	1,00	x			Hyväksiluettu
Vieras kieli A-kieli, englanti 2	1,00			x	Hyväksiluettu

MATEMATIIKKA	3,00			x	Hyväksiluettu
Matematiikka 1, algebra	1,00	x			Hyväksiluettu
Matematiikka 2, geometria	1,00		x		Hyväksiluettu
Matematiikka 3, talousmatematiikka	1,00			x	Hyväksiluettu
FYSIIKKA JA KEMIA	2,00			x	Hyväksiluettu
Fysiikka ja kemia 1	1,00	x			Hyväksiluettu
Fysiikka ja kemia 2	1,00			x	Hyväksiluettu
YHTEISKUNTA-, YRITYS- JA TYÖELÄMÄTIET	1,00				Hyväksiluettu
Yhteiskunta-, yritys- ja työelämätiето	1,00	x			Hyväksiluettu
LIIKUNTA	1,00				Hyväksiluettu
Liikunta	0,50	x			Hyväksiluettu
Liikunta	0,50				Hyväksiluettu
TERVEYSTIETO	1,00				Hyväksiluettu
Terveystieto	0,50	x			Hyväksiluettu
Terveystieto	0,50		x		Hyväksiluettu
TAIDE- JA KULTTUURI	1,00				Hyväksiluettu
Luovuus - tekemisen ilo	1,00	x			Hyväksiluettu
Valinnaiset yhteiset aineet	4,00				Hyväksiluettu
VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT	10,00				Hyväksiluettu
AUTOMAATIOJÄRJESTELMÄN SUUNNITELU	4,00				Hyväksiluettu
Automaatiojärjestelmän suunnittelu	4,00				Hyväksiluettu
HYDRAULIIKKA JA PNEUMATIikka	2,00				Hyväksiluettu
Hydrauliikka ja pneumatiikka	2,00				Hyväksiluettu
Yhteisistä aineista	2,00				Hyväksiluettu
Omaehtoinen	2,00				Hyväksiluettu
Σ	110,0				

Näyttöjen arviointi:

Näyttö 1	1. Lukuvuosi	Kone- ja metallialan yleisosaaminen 30 ov	
Näyttö 2	2. Lukuvuosi	Automaatiotekniikan ja kunnossapidon yleisosaaminen 20 ov	Työpaikalla 4. ja 5. jakso
Näyttö 3	2-3. Lukuvuosi	Alan työelämävalmiudet 10 ov	Työpaikalla 4. ja 5. jakso
Näyttö 4	3. Lukuvuosi	Mekatroniikka 20 ov	Työpaikalla 4. ja 5. jakso
		Kappaletavara-automaation perusteet 10 ov	Työpaikalla 4. ja 5. jakso